

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 729
din data de 23.10.2019

Dosar nr.: 671/2018

Petiții nr.: 5837/24.09.2018

Petent: .....

Reclamat:..... – **Agent de poliție**

Secția 22 Poliție

Obiect: atitudine discriminatorie și homofobă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

.....

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

.....

Secția 22 Poliție cu sediul în București, str. Brașov nr. 19, sector 6.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul reclamă atitudinea discriminatorie și homofobă a părții reclamate asupra sa.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 5837/19.09.2018 s-a solicitat părții reclamate S22P, comunicarea datelor de identificare complete a părții reclamate agent ...

6. Prin adresa înregistrată sub nr. 58/07.01.2019 petentul depune înscrisuri.

7. Prin adresa înregistrată sub nr. 364/29.01.2019 s-a revenit asupra solicitării părții reclamate S22P, formularea unui punct de vedere cu privire la petiție și comunicarea datelor de identificare complete a părții reclamate agent... Partea reclamată răspunde solicitării prin adresa înregistrată sub nr. 1334/15.03.2019.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 1663/29.03.2019 au fost citate părțile pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 16.04.2019. A fost invocată din oficiu excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării privind solicitarea de a dispune înlăturarea consecințelor faptei discriminatorii.

9. Procedură legal îndeplinită.

10. La termenul stabilit, la ședința de audieri, părțile au fost prezente.

11. Prin adresele înregistrate sub nr. 2133/16.04.2019, sub nr. 2141/16.04.2019, sub nr. 2216/17.04.2019 și sub nr. 2217/16.04.2019 petentul depune înscrisuri care sunt comunicate părților reclamate prin adresa înregistrată sub nr. 2498/08.05.2019.

12. Prin adresa înregistrată sub nr. 2497/08.05.2019 se răspunde petentului la memoriul transmis de către acesta.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

13. Prin petiția înregistrată sub nr. 5837/24.09.2018, petentul arată că în data 24.09.2018 orele 00.00 a ieșit împreună cu prietenul său din AFI Cotroceni, pe biciclete, de la film și au fost opriți de un echipaj de poliție de la Secția 22, fără nici un motiv. Au fost legitimați și percheziționați corporal, fiind suspecti de a avea droguri, pentru că merg noaptea pe bicicletă, dar negăsind nimic asupra lor, le-au dat înapoi buletinele. Se arată că polițiștii au refuzat să le spună motivul real al legitimării, după care a avut loc o conversație extrem de tensionată.

14. Se specifică faptul că există o înregistrare făcută pe ascuns de prietenul petentului, pe care se aud secvențe din conversație: „știi câți drogălai am găsit așa?”, „Vă spun eu că am ceva cu homosexualii. (se aude doar cuvântul “homosexualii”)....

15. Petentul arată faptul că partea cu “jignitul” specificată de partea reclamată agent...., este o pură invenție, nu reiese nimic din înregistrare că el i-ar fi jignit pe polițiști.

16. Petentul consideră faptul că CNCD a tergiversat soluționarea cauzei, a acționat de așa natură încât a creat un pericol suplimentar pentru el ca victimă a unei fapte de discriminare, de a fi hărțuit de către partea reclamată agent ...., astfel că în data de 05.01.2019 a avut loc a doua faptă de discriminare din partea agentului de poliție menționat în petiție.

17. În concluziile memoriului depus la dosar, petentul menționează cei doi agenți au acționat, în ambele dați, “prin încălcarea repetată și flagrantă a Manualului de bune practici, confirmată în mod expres de agent..., în scopul hărțuirii și intimidării pe criteriul orientării sexuale presupuse de către agenți”.

Susținerile părții reclamate Sectia 22 Poliție – prin reprezentant șef secție

18. Prin adresa nr. 1334/15.03.2019 partea reclamată formulează note scrise prin care arată că în urma audierii polițistului și a studierii materialelor puse la dispoziție se disting două evenimente. În data de 24.09.2018 echipajul de poliție format din Ag. ....aflat în patrulare, având în vedere situația operativă din zona Complexului Afi Cotroceni precum și ora târzie, s-a procedat la interceptarea persoanelor în cauză ce se deplasau pe biciclete și legitimarea acestora. Conform procedurii legale polițiștii au prezentat motivul acțiunii (având în vedere specificul zonei și faptul că este tranzitată de persoane care consumă sau fac trafic de substanțe interzise), au verificat bagajele și articolele de îmbrăcăminte ale celor două persoane în cauză fără a găsi bunuri sau obiecte de interes polițienesc. Din fragmentele înregistrate pe suportul audio furnizat, nu se constată încălcarea vreunei norme deontologice, polițiștii purtând un dialog civilizată.

19. În data de 05.01.2019 echipajul format din Ag. ... aflat în patrulare a observat două persoane de sex masculin ce se deplasau pe direcția înainte și având în vedere specificul muncii de poliție de a preveni producerea de fapte antisociale, echipajul a procedat la interceptarea și legitimarea acestora fără a știi cine sunt aceștia decât în momentul opririi lor. Se menționează că subiectele abordate de polițiști în discuțiile cu cele două persoane, fac parte din specificul muncii și sunt de natură a furniza diferite informații necesare în stabilirea situației de fapt, fără încălcarea vreunei norme deontologice.

20. Se subîniază faptul că agentul de poliție ... este cunoscută în cadrul secției de poliție ca fiind o persoană cu un înalt standard moral, profesionistă și care a dat dovadă de solitudine și respect în relația cu cetățeanul.

Suștinerea părții reclamate ...

21. În cadrul sesiunii de audieri, partea reclamată expune cum s-au derulat acțiunile la primul și la al doilea eveniment, specificând faptul că s-a respectat procedura legală, iar la ieșirea din tură a făcut raport în care a explicat cele întâmplate în tura respectivă.

22. Se menționează faptul că în decurs de o luna sunt interceptate și legitimate sute de persoane în zonele patrulate de echipajele de poliție.

V. Motivele de fapt și de drept

23. **În fapt**, din probele existente la dosar Colegiul director reține că agentul de poliție reclamat, era în patrulare, într-o zonă specifică unde există suspiciunea ca unele persoane să comercializeze substanțe interzise. Patrula avea ca sarcină inclusiv verificarea persoanelor care utilizau bicicleta. Agentul de poliție reclamat a solicitat petentului să se legitimeze, s-a efectuat și o perchezitie corporală, petentului fiindu-i explicat motivul acestei acțiuni. Petentul nu a înțeles că această acțiune este una care nu-l vizează în mod personal ci este o verificare de rutină și a sugerat că acțiunea ar fi motivată de presupusa sa orientare sexuală. La această aluzie agentul de poliție reclamat a afirmat ceva, care nu se înțelege din înregistrare, doar că a utilizat termenul de „homosexual”.

24. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

25. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, constituie discriminare “orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

26. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții :

- a) existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)
- b) existența unui criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.

c) tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;

27. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de art. 2 alin.(1) din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem un **criteriu** pe baza căruia tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

28. Din înscrisurile aflate la dosar, Colegiul director reține faptul că petentul invocă ca și criteriu de discriminare presupusa sa orientare sexuală. În cadrul ședinței de audieri, acesta a specificat că în urma controlului corporal sumar realizat asupra petentului la primul eveniment, partea reclamată a găsit o geantă de mână cu un curcubeu imprimat (simbolul comunității LGBT), aceasta neavând cunoștință de semnificația acestuia.

29. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

30. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri, etc.) invocat de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

31. Colegiul Director reține dispozițiile Convenției Europene a Drepturilor Omului, care la art.14 dispune că ”Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie sa fie asigurată fără niciun fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

32. Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care la art.1 dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv paragraful 1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație” și paragraful 2 ”Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1 ”.

33. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, după cum dispune și O.G. nr.137/2000, care la art.1 alin. 2 prevede că ”Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: ....”; art.2 alin.1 ”.... restrângerea,

înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, ...”, precum și Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege, ...”.

34. Colegiul director reține din punctele de vedere existente la dosar, inclusiv probe, precum și din declarațiile din cadrul ședinței de audieri, că partea reclamată, aflată în patrulare, în cadrul unei situații operative din zona Complexului Afi Cotroceni, a procedat la interceptarea, legitimarea și percheziționarea mai multor persoane, care se deplasau în acea zonă, printre care și petenții, care erau pe biciclete. Conform procedurii legale polițiștii au prezentat motivul acțiunii (având în vedere specificul zonei și faptul că este tranzitată de persoane care consumă sau fac trafic de substanțe interzise), au verificat bagajele și articolele de îmbrăcăminte ale celor două persoane în cauză fără a găsi bunuri sau obiecte de interes polițienesc. Din fragmentele înregistrate pe suportul audio furnizat, nu se constată încălcarea vreunei norme deontologice, polițiștii purtând un dialog civilizată. Mai mult, din înregistrarea audio făcută pe ascuns de prietenul petentului, pe care se aud secvențe din conversație, se aud întrebările repetate ale petenților “aveți împotriva homosexualilor ceva?” (min. 3,44, min. 3,50, min. 3,58) precum și un dialog din care reiese că aceștia încercau să inducă faptul că partea reclamată ar fi declarat că “ar avea ceva împotriva homosexualilor”.

35. Astfel, presupusa faptă privind atitudinea discriminatorie și homofobă a părții reclamate împotriva petentului, nu reprezintă discriminare, întrucât partea reclamată a avut un comportament adecvat, măsurile luate de către aceasta au fost în concordanță cu procedurile legale în vigoare.

36. Colegiul director din analiza obiectului petiției că în situația redată nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie, în consecință nu se poate reține săvârșirea vreunei fapte de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, neputând fi reținut un raport de causalitate între criteriul invocat de petent și presupusele fapte de discriminare reclamate.

Opinie separată exprimată de Haller István

Constat că agentul de poliție reclamat a utilizat termenul de homosexuali într-o discuție cu petentul, ca explicație de ce ar fi fost nevoie de legitimarea și percheziționarea corporală a petentului și a prietenului cu care era. Chiar dacă din înregistrare nu se înțelege foarte clar propoziția, în mod evident s-a utilizat pentru a argumenta necesitatea pentru care doi bărbați au fost opriți, legitimați și percheziționați. Astfel, cu certitudine se poate stabili că acțiunea agentului reclamat, din punctul de vedere al orientării sexuale, nu a fost neutră. Chiar dacă agentul de poliție ar fi fost provocat de petent, reclamatul, în calitatea lui de polițist format inclusiv pentru situații incomode, avea datoria de a nu intra în discuții care nu au legătură cu acțiunea de poliție.

O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu

- care atinge un drept.

Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „*art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară*” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „*analoagă*” (**Van der Mussel împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „*relevant similară*” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „*analoagă ori relevant similară*” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

Din punctul de vedere al efectuării unor legitimări și percheziții, petentul se află în situație similară cu alte persoane.

Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamantului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

Poliția are dreptul să oprească persoanele pe care le consideră suspecte, chiar și să efectueze percheziții corporale. În momentul în care în justificare se utilizează termenul de homosexual, acțiunea nu mai este datorată unor suspiciuni reale, ci prejudecăților față de comunitatea gay. În consecință, afirmația agentului de poliție reclamat arată legătura de cauzalitate dintre criteriul invocat (presupusa orientare sexuală) și fapta sesizată.

Dreptul atins este cel la demnitate. În acest sens art. 2 alin. 5 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.*” A considera că o persoană poate deține droguri doar datorită orientării sale sexuale crează un cadru ostil, degradant. Prin urmare s-a încălcat dreptul la demnitate al petentului prin tratamentul la care a fost supus.

În consecință consider că faptele sesizate reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și alin. 5 din **O.G. nr. 137/2000**.

Față de cele de mai sus, în temeiul art.20 alin.(2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu 5 voturi pentru și 2 voturi împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele nu reprezintă discriminare, potrivit art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și

- completările ulterioare, republicată. Au fost respectate procedurile legale fără încălcarea vreunei norme deontologice; lipsă legătură de cauzalitate între criteriu și fapte;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA - Membru

Motivată și tehnoredactată I.D./F.L.I.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.